

Fra løvejæger til familiehund

Rhodesian ridgebacks historie startede i det sydlige Afrika. Europæerne, der kom til Cape Town i 1650'erne, mødte her hottentotterne, khoihoi som de kaldte sig selv og deres hunde. Hundene var ikke særlig store; de mindede i udseendet om sjakalen og havde en "ridge", som er en hårstribe på ryggen, der ligesom nutidens rhodesian ridgeback's vendte den "forkerte" vej. Hottentotternes hunde var trofaste, vagtsomme og gode på jagt, noget som europæerne hurtigt lærte at værdsætte.

Senere blev khoihoi-hunden krydset med adskillige europæiske racer. Man formoder, at greyhounds, bulldogs, der dengang var mere langbenede, og pointer udgjorde grundstammen for den senere avl, der begyndte i det tyvende århundrede. Desuden ved man, at storvildtjægeren Van Rooyen i sit avlsprogram for "The Lion Dog", senere rhodesian ridgeback, også brugte deerhound, terrier og collie. Racens første standard blev udarbejdet i 1920'erne med dalmatineren som forbillede – dog uden at denne blev anvendt i avlen.

Rhodesian ridgeback er kendt for to ting: ridgen (striben) ned ad ryggen og dens historie som løvejæger. På vore breddegrader bruges racen som familiehund

■ Af Anne-Grethe Matthiesen og Wiegaard/Tine Luther
Foto: Wiegaarden/
Tine Luther

Jagt og beskyttelse

Europæerne brugte rhodesian ridgeback til flere formål. De blev anvendt til jagt; mest kendt er nok deres anvendelse til løvejagt, men de blev også brugt til jagt af andre dyr såsom leoparder, vildhunde, sjakaler, hyæner og bavianer.

Under jagt arbejdede hundene i kobler, som opsporede byttet og indkredsede det. Ved at cirkle omkring det og foretage skinangreb fastholdt hundene byttet, indtil jægeren nåede frem og kunne skyde det. Denne jagtform krævede kolossalt mod og udholdenhed fra hundenes side, og den var ganske farlig. Det er givet, at der er gået mange hunde til under jagt.

Et andet af rhodesian ridgebacks vigtige formål var beskyttelse. De var gode til at holde uønskede gæster væk; boerne kunne være sikre på, at deres familier var i sikkerhed på farmene, når deres ubestikkelige rhodesian ridgeback var på vagt.

Usædvanlig hårdfør

Det giver sig selv, at rhodesian ridgeback

Rhodesian ridgeback har blandt andet oprindelse som løvejæger. Herhjemme bruges den dog primært som familiehund!

Rhodesian ridgebacks tilladte farver er hvede, lys hvede og rød. Hvid brystplet samt lidt hvidt på tæerne er tilladt. Som billedet viser, findes der både ridgebacks med sorte og brune snuder – de brunsnudede skal have ravfarvede øjne. (Foto: Ulrikke Lichtnauer)

4 1/2 måneder gammel rhodesian ridgeback-hvalp.

er fremelsket som en usædvanlig hårdfør hunderace. De skulle leve på minimalt foder og arbejde under ekstreme temperaturforskelle. Terrænet var barsk; det var blandt andet stenet og tornet – og så lurede der fjender rundt omkring i det. Dels var der de giftige dyr som for eksempel slanger, og dels var der fjender som krokodiller, der lurede ved vandhullerne. Kun meget opmærksomme, selvstændige, stærke, robuste, adrætte og udholdende hunde kunne overleve på disse betingelser.

Mange anvendelsesmuligheder

I Afrika anvendes rhodesian ridgeback stadig til jagt i nogen udstrækning, og den ses hyppigt som vagthund på farme-

ne. Efterhånden som den alsidige race er blevet spredt ud over verden, har man fundet mange anvendelsesmuligheder for den – lige fra vildsvine- og kænguru-jagt til schweissarbejde, væddeløb og pulktræk. I Danmark går de fleste rhodesian ridgebacks som familiehunde, men nogle anvendes også til eksempelvis jagt, vagt, schweissarbejde og agility.

Den første rhodesian ridgeback kom til Danmark fra England i 1969, og siden har der været stadig stigende interesse for racen. Gennem de sidste fire år er der gennemsnitligt blevet registreret knap 60 nye eksemplarer hos DKK. Den danske specialklub, Rhodesian Ridgeback Klubben, blev stiftet i 1983.

Sætter pris på kontakt

Rhodesian ridgebacks temperament bærer præg af dens fortid, i hvilken kun aktive hunde med evnen til at handle selvstændigt, også uden sin fører i nærheden, kunne overleve. Det er en selvstændig og rangstærk hund med udpræget flokforømmelse og et stærkt beskytterinstinkt. Den kan pr. natur være reserveret, men må hverken være sky eller aggressiv.

- Vi oplever jævnligt, at vores ridgebacks er reserverede overfor fremmede, fortæller Anne-Grethe Matthiesen, som har haft racen i en årrække. - Hvis jeg er ude at gå tur med dem, og vi møder en hundene ikke kender, drejer de hovedet væk og ignorerer vedkommende, som om de nærmest er fornærmede. Når de har lært folk at kende, vil de gerne snakke, men de er generelt ikke "klappehunde", så de bliver aldrig anmassende. De foretrækker at være i nærheden af deres mennesker, men har ikke det store behov for fysisk kontakt. Således elsker de at leve tæt med deres familie, og de følger helst

Anne-Grethe Matthiesen går dagligt lange ture med sine tre rhodesian ridgebacks.

deres mennesker, hvor de bevæger sig hen. Jo mere en ridgeback er sammen med sin familie, desto mere afbalanceret bliver den.

Årvågen beskytter

- Ridgebacken er en meget stille hund, som kun gør, hvis der sker noget usædvanligt, fortsætter Anne-Grethe Matthiesen. - Den er meget opmærksom, og skal nok fortælle, om der er noget på færde. Derfor tager vi det altid alvorligt, når vores hunde begynder at gø. Eksempelvis blev jeg vækket en nat ved deres gøen. Jeg stod op og kunne ikke umiddelbart se, ➔

...FRA LØVEJÆGER TIL FAMILIEHUND

Rhodesian ridgeback er en årvågen hund, der har poten på pulsen med, hvad der foregår omkring den.

der skulle være noget galt. Det viste sig, at en af vores heste, som stod i stalden, var syg. Den lå ned i boksen og sparkede. Den usædvanlige lyd fra hestens hove havde alarmeret hundene, som gjorde opmærksom på, at noget var galt.

- Ridgebackens beskytterinstinkt er stærkt, men det opdager man ikke altid umiddelbart. - Det har jeg et meget godt eksempel på fra en bekendt. En dag, hun lå og sov til middag, blev hun vækket af en mandlig bekendt, som var gået ind i soveværelset til hende uden at hendes ridgeback havde reageret det mindste, så den blev hånet lidt for dens manglende vagtegenskaber. Det skal lige fortælles, at hunden var bekendt med manden. Nogen tid senere gik min bekendte på en togperron med sin hund sidst på natten. Der var ingen andre - troede hun. Pludselig vendte hunden sig rasende om med tænderne klaprende i luften. Min bekendte vendte sig og så en lyssky mand løbe bort.

- Jeg er også tit blevet mødt med et "Gud, er det en vagthund", når der er kommet gæster. Hvis vi ikke har registreret, at der er nogen ved døren, giver de et enkelt bjæf, men tager vi imod gæsterne, giver hundene ikke en lyd fra sig. Jeg synes, det er fascinerende, at de er så gode til at skelne imellem, om noget er

Ridgen er en stribe af hår ned langs ryggen, der vender "forkert!"

farligt eller ej. Et andet eksempel på denne skelnen er, at uanset hvor vagtsom en ridgeback, du har, accepterer den altid børn. For mange år siden havde jeg selv en ridgeback, som var skarp, men den tillod alle børn at komme ind. Voksne kunne derimod ikke bare vade ind i huset.

- Det er ikke nødvendigt at træne en ridgebacks vagtegenskaber. De ligger dybt forankret i dens natur, og ved intensiv træning risikerer man at udvikle en urmelig skarp og vagtsom hund, som er mere til besvær end til gavn og glæde.

Få regler

- Ønsker man at anskaffe sig en ridgeback, er det vigtigt at være realistisk omkring racen, fastslår Anne-Grethe Mathiesen. - Det giver sig selv, at en race med sådan en baggrund er en ganske selvstændig hund. Du får ikke så hurtig respons som fra eksempelvis en schæferhund. Vi har at gøre med en viljestærk hund, som efter min mening ikke bliver lykkelig med for mange regler. Sådan noget som intensiv lydighedstræning strider imod de formål, racen er fremelsket til. Ridgebacken er jo avlet til at tackle selvstændige situationer. Selvfølgelig kan de sagtens lære hverdagsting såsom at komme, blive på plads og lade være med at tigge og springe op i møblerne. Jeg synes ikke, at de er svære at opdrage, men det kræver konsekvens, og de skal behandles med værdighed. For hård opdragelse af sådanne hunde medfører bare, at de står af og gider ikke høre efter, hvad du siger. Vil du have mange regler og systemer med din ridgeback, kommer du til at kæmpe med det hver eneste dag.

- Min erfaring er, at med forholdsvis få regler og masser af nærvær opnår du let en gensidig respekt med ridgebacken, og så har du en nem, omgængelig og kærlig hund.

- På grund af ridgebackens baggrund er det også særlig vigtigt at sørge for, at den bliver socialiseret ordentligt fra den er helt lille. Det er klart, at dens livsbetingelser her er helt anderledes end hvis den

skulle være løvejæger i Afrika. Det gør selvfølgelig en stor forskel, at vi her avler ridgebacken til familiehund, men alligevel synes jeg i forhold til de andre racer, jeg har haft, at man skal være lidt mere opmærksom på socialiseringen.

Fysisk afløb

- En ridgeback skal have motion hver dag - gerne på en lang gåtur. Den bør også have mulighed for at løbe frit - i det mindste i en stor have, så de kan få afløb for deres krudt. Som med alle andre hunde skal de også bruge hjernen, og det er spor - gerne blodspor - formidabelt til.

- Selvom det er en jagthund, har vi aldrig haft problemer med, at vores hunde ville strejfe. Ligeledes er det vores oplevelse, at de går fint i spænd med andre dyr. Vi havde endda engang en ridgeback, der gik løs sammen med en kanin, og den gjorde aldrig så meget som forsøgt på at jage den. ■

En rhodesian ridgeback bør have mulighed for at bevæge sig frit.